

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8\(27\)-78-88](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8(27)-78-88)

Зоя Возна

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3242-3214>*

Ольга Скус

*кандидат історичних наук, доцент кафедри України
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0001-5063-451X>*

EDCAMP UKRAINE ЯК ФОРМА КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Анотація. Стаття присвячена пошуку інноваційних форм контекстного навчання здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей. У розвідці проаналізовані концептуальні основи та методичний інструментарій руху EdCamp Ukraine та розкритий його ресурсний потенціал у підготовці майбутніх вчителів в цілому та учителів історії, зокрема. З'ясовано, що активності педагогічної платформи EdCamp Ukraine є стійкою моделлю для навчання та професійного розвитку здобувачів педагогічної освіти. Визначені способи використання контекстів майбутньої професійної діяльності. Встановлені умови результативності контекстуалізації навчання майбутніх вчителів історії та суспільних дисциплін.

Ключові слова: контекст, контекстне навчання, EdCamp Ukraine, EdCamp- подія, контекстна рефлексія, навчально-професійна діяльність.

Zoia Vozna

*Candidate of Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor of the
Department of World History and Teaching Methods of
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-3242-3214>*

Olha Skus

*Candidate of Historical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of History of Ukraine of
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-5063-451X>*

EDCAMP UKRAINE AS A FORM OF CONTEXTUAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF HISTORY AND SOCIAL DISCIPLINES

Abstract. The article is dedicated to the search for innovative forms of contextual training of the applicants of higher education of pedagogical specialities. Conceptual foundations and methodological tools of the EdCamp Ukraine movement were analyzed and its resource potential in training of future teachers in general and teachers of History, in particular was revealed in the research. It was found that the activities of the EdCamp Ukraine pedagogical platform were a sustainable model for training and professional development of the applicants of pedagogical education. Ways of using contexts of future professional activity were defined. Conditions for the efficiency of the contextualization of the training of future teachers of History and Social Sciences were identified.

Keywords: context, contextual training, EdCamp Ukraine, EdCamp-event, contextual reflection, educational and professional activity.

Постановка проблеми. Пошук нових ресурсів підвищення якості професійної підготовки педагогів на етапі навчання в закладі вищої освіти закономірно потребує залучення потужних, ефективних, інноваційних освітніх форматів, що відповідають вимогам ХХІ століття. Перелік трудових функцій та професійних компетентностей, визначений у Професійному стандарті вчителя, потребує адекватних змін у науковій моделі підготовки здобувачів вищої освіти, у якій виділяють цільовий, змістовий та мотиваційний компоненти [1].

Особливого значення набуває формування когнітивної та операційної складових змістового компоненту освітнього процесу, які вирішують завдання практично-орієнтованої підготовки фахівців. Це завдання визначене як пріоритетне в процесі інтеграції педагогічної підготовки в європейський освітній простір: «Головним завданням підготовки європейського вчителя є формування здатності до практичної навчально-виховної діяльності як динамічного поєднання етичних цінностей і когнітивних, метакогнітивних, міжособистісних і практичних вмінь та навичок, знань та розуміння»[8].

Однією з технологій, яка сприяє максимальному наближенню освітнього

процесу у вищому навчальному закладі до умов майбутньої професійної діяльності є технологія контекстного навчання, теоретичною основою якої є ідея невідривності процесу засвоєння знань від політичного, ідеологічного, економічного та культурного контекстів, урахуванні навчального середовища як відкритого контексту для розвитку гносеологічної зацікавленості суб'єктів освітнього процесу.

Контекстна технологія навчання вимагає від викладачів закладів вищої освіти пошуку нових способів реалізації її концептуальної ідеї і результату, а саме – «трансформації навчальної діяльності у професійну з поступовою зміною пізнавальних потреб і мотивів, цілей, учинків і дій, встановлення зв'язку між отриманими знаннями та їх застосуванням у різних контекстах життя»[7, с.96]. Таким ресурсом, і водночас, інноваційною формою професійної підготовки та розвитку майбутніх вчителів нової української школи, який дозволяє поєднати предметні та соціокультурні контексти є рух EdCamp Ukraine. На практиці цей ресурс недостатньо використовується в освітньому процесі, тому потребує переосмислення як засобу навчання на теоретичному рівні та застосування на практиці в змісті предметно-методичної підготовки молодих спеціалістів. У звіті про діяльність EdCamp Ukraine за 2018–2020 роки цей аспект визначений як пріоритетний у майбутніх планах: «Важливо не лише підвищувати кваліфікацію тих учительок і вчителів, які вже працюють у школах, а й спрямувати зусилля на зрощення фахових майбутніх педагогів, які тільки навчаються у вишах»[4, с.145].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Контекстне навчання в сучасній практиці підготовки фахівців визначається як процес, за якого відбувається включення змісту навчання в контекст розв'язання життєво важливих завдань професійної діяльності, її предметного та соціального контекстів[7, с.96] Технологія контекстного навчання є не є цілковито новою педагогічною ідеєю. Діяльнісну теорію навчання на основі досвіду запропонував ще на початку ХХ століття філософ і педагог Джон Дьюї. Контекстне навчання залишається актуальною темою наукових розвідок і на початку ХХІ століття. У вітчизняній педагогіці проблема контекстного навчання є на сьогодні малодослідженою і розробляється здебільшого у форматі наукових статей у періодичних виданнях та аспектно досліджена в кількох дисертаційних працях. Так, різні сторони проблеми аналізують усвоїх розвідках сучасні вітчизняні дослідники (Г. Барська, Н. Гузій, Р. Гуревич, В. Желанова, М. Дем'яненко, О. Ковтун, М. Мирончук, В. Стрельников, Т. Ніколенко, І. Пасенко). Серед зарубіжних науковців зазначену проблему активно досліджують: Р. Бернс, Д. Брокман, Е. Вахюн, П. Еріксон, Л. Кроуфорд, К. Маззео, І. Сатріані, К. Хадсон та ін.. Окремо потрібно сказати про теоретичні розвідки знаково-контекстного навчання науковою школою А. Вербицького та її послідовників (Н. Бакшаєва, Н. Борисова, Т. Дубовицька, Н. Лаврентьєва та ін.).

Незважаючи на те, що теоретичні основи контекстного навчання як технології безвідносні до предметної спеціальності, фокус нашого дослідження буде зміщений на підготовку майбутніх вчителів історії та суспільних дисциплін, оскільки цей аспект залишається малодослідженим у вітчизняних наукових дискурсах.

Що стосується руху EdCamp, то зарубіжні розвідки, до прикладу –К. Свонсона, Дж. Карпентера, Л. Мура аналізують його як потенціал підвищення кваліфікації педагогів, визначаючи його ефективність та результативність. На жаль, в українських наукових дослідженнях EdCamp як інноваційна форма підготовки вчителів в цілому і майбутніх фахівців, зокрема, залишається малодослідженою темою, (назвемо окремо розвідку О. Жданової-Неділько, О. Промської), що разом визначає актуальність проблеми нашого дослідження. Відтак, соціальна та педагогічна значущість окресленої проблеми, її недостатня розробленість у наукових дослідженнях обумовили вибір теми даної розвідки.

Мета статті. Мета статті – проаналізувати та розкрити можливості освітнього формату EdCamp Ukraine як інноваційної форми контекстного навчання майбутніх вчителів історії та суспільних дисциплін.

Реалізація мети конкретизує такі завдання: 1). визначити концептуальні основи руху EdCamp Ukraine; 2). показати його потенціал як навчально-методичного контенту для здобувачів вищої освіти; 3). виокремити умови результативності контекстуалізації навчання через вивчення, поширення практики та активностей EdCamp подій.

Виклад основного матеріалу. Узагальнення напрямів наукових розвідок щодо зазначеної проблеми дає підставу вважати, що феномен контекстного навчання є «складним, багатоаспектним явищем ірозрається в психолого-педагогічній науці як науковий підхід, освітнясистема, освітня технологія, інноваційна форма активного навчання, дидактична умова»[5, с.11]. У нашій розвідці ми будемо розглядати контекстне навчання як інноваційну форму активного навчання, в якій зміст діяльності здобувачів вищої освіти «проектується не тільки за логікою науки, а й за логікою майбутньої професії, що надає цілісності, системної організації та особистісної значущості засвоєним знанням і умінням»[3, с.365].

На сьогодні дослідниками визначені та широко практикуються в освітньому процесі три форми контекстного навчання (навчальна діяльність академічного типу, квазіпрофесійна діяльність та навчально-професійна діяльність), а також визначена можливість існування перехідних від однієї базової форми до іншої. Ми вважаємо, що EdCamp є формою навчально-професійної діяльності, у якій відбувається процес самонавчання здобувачів освіти, суб'єктивне його проживання у формах професійної поведінки на

основі особистісної та колективної рефлексії. Щоб підтвердити судження, звернемося до теоретичних засад і тематичних векторів руху EdCamp та визначимо його можливості в реалізації контекстного навчання здобувачів вищої освіти.

Як відомо EdCamp Ukraine – спільнота освітян, яка створена й діє за принципами всесвітнього руху EdCamp, ініціатива якого народилася у 2010 році в США як альтернативний державному способу підвищення кваліфікації та професійного розвитку освітян. Рух нині охоплює 46 країн світу. Міжнародний рух EdCamp у 2019 і повторно – у 2020 році увійшов до ТОП-100 світових освітніх інновацій за версією фінської організації.

HundrED, що збирає проривні шкільні ініціативи в один з найвідоміших рейтингів[4, с.125]. EdCamp Ukraine заснована 29 грудня 2015 року. Сьогодні український рух EdCamp – найбільший у світі за межами США, що об'єднує 40000 освітян і має три магістральних напрями: професійний розвиток шкільних педагогів; підвищення статусу вчительської професії; реформування системи освіти України[9].

Основним інструментом реалізації напрямів є оригінальне проведення подій у форматі (не)конференцій, орієнтованих на учасників з основним фокусом на новітні освітні технології. Базовою ідеєю освітньої платформи є ефект відкладеного результату спільної діяльності, коли нові ідеї, проекти, партнерства, що народжуються в учасників і учасниць EdCamp-події, продовжують втілюватися та імплементуватися в практику вже після її завершення.

Прикметним є те, що організатори EdCamp Ukraine починаючи з 2020 року почали зміщувати акценти із концептуального орієнтування напрактикуюче вчительство на підтримку майбутніх педагогів і бачить свою місію в організації платформи для партисипативного підвищенні кваліфікаціївчителів та здобувачів вищої освіти, пошуку формату, який «об'єднає в команди учительство, студентство й викладацтво вишів, щоб спільними зусиллями створити необхідний всім навчально-методичний контент» [4, с.145].

Від початку заснування EdCamp-події в Україні об'єднували вчительство навколо актуальних проблем освіти, які пов'язані з практичними аспектами використання інноваційних дидактичних рішень та інструментів для покращення освітнього середовища. Так, починаючи з 2015 року Ed Camp Ukraine є провідником Усесвітнього дня Гідності в Україні. Щороку він проводиться у формі одноденного дискусійний курсу, мета якого – спонукати молодь, учнівство й студентство керуватися почуттям власної гідності у своїх повсякденних діях.. Українським освітянам пропонується версія уроку гідності з оновленими інструментами і матеріалами. Набуття таких когнітивних та методичних умінь є особливо важливими для майбутніх

учителів історії, громадянської освіти, правознавства, оскільки людська гідність та права людини є концептуальними для предметів соціогуманітарного циклу.

В 2022–2023 н. р. у фокусі програми EdCamp Ukraine були ініціативи, викликані розв'язаною Російською Федерацією війною в Україні. Назвемо окремі теми, задекларовані на 2023 рік. Це програма

«Хібукі-школа: використання терапевтичної іграшки Хібукі в закладах освіти України у воєнні та повоєнні часи і в рамках інтеграції з програмою СЕЕН»; толоки, покликані практикувати стійкість, соціально-емоційне та етичне навчання через фахові виступи запрошених гостей, а також через вправи та ігри; онлайн-семінари навчання моделям стійкості спільнот для українських освітян; підтримувальні відео- або текстові звернення, «послання надії», відомих людей до українства.

Частина ініціатив підпорядкована ще одній магістральній ідеї – реалізації в Україні програми СЕЕН – соціально-емоційного та етичного навчання, важливій у підготовці майбутніх вчителів історії, громадянської освіти. На платформі EdCamp Ukraine студенти можуть детально познайомитися із секулярною програмою університету Еморі, визначити особливості міжнародної програми СЕЕН, познайомитися з теоретичним спадком засновника ідеї – Д. Гоулмана, проаналізувати уроки програми СЕЕН, які містять систему завдань і вправ, спрямованих на формування в учнів вмій і навичок, навчитися працювати за педагогічною моделлю – здобуті знання, критичне осмислення, утілене розуміння; проаналізувати статистику результатів навчання за Програмою СЕЕН у світі, з географією поширення СЕЕН, зрозуміти як іде пілотування програми в Україні, як вибудована система інформаційно-методичного супроводу тощо. Крім того, на сайті EdCamp Ukraine 2023 розроблена покрокова інструкція для тих, хто хоче практикувати СЕЕН (у нашому випадку моделювати уроки у квазіпрофесійній діяльності). Тут здобувачі освіти можуть пройти вступний онлайн-курс, мають доступ до методичних рекомендацій по СЕЕН, до навчальних програм, розробок уроків, посібників для впровадження СЕЕН тощо[11].

Як бачимо, тематичний вектор проблем, визначених EdCamp за 2023 рік виступає для майбутніх вчителів зовнішнім контекстом і, водночас, є формою інтенсивів для глибокого розуміння педагогічної проблеми. Майбутні вчителі історії мають можливість ще на етапі навчання в університеті моделювати освітній процес, який за висловом Д. Гоулмена «прищеплював би уміння співпереживати, навчав гострої уваги й відкривав учнівству розуміння глобальних систем, що формують наше життя – від економіки до науки про Землю» [10].

Це тільки один із прикладів використання процесорієнтованого ресурсу для активного пізнання, спрямованого на те, щоб допомогти студентам

побачити сенс у навчальному матеріалі, який вони вивчають, мати справу не із інформаційними, знаковими моделями професійної діяльності, а з професійними реаліями, освоєних через EdCamp-подію. Це і є контекстний підхід, який, на думку зарубіжних фахівців, має різні компоненти ефективності, а саме: «конструктивізм, запитання, відкриття, моделювання, рефлексію та актуальну оцінку»[12]. Ми погоджуємося з дослідницею проблеми В. Желановою у тому, що результативно-цільовою основою контекстного навчання є формування контекстної рефлексії, яка є «синтезом рефлексивного мислення, рефлексивної діяльності та рефлексивної свідомості, спрямованих на самоаналіз, самоусвідомлення, переосмислення себе, своєї та спільної діяльності, а також погляду на себе «очима інших» відповідно до предметного та соціального контексту майбутньої професійної діяльності в усій її багатоаспектності» [5].

Далі назвемо окремі теми регіональних EdCamp, ефективних для контекстної рефлексії, яка може розгортатися в проблемному полі практичних та лабораторних занять, у тематиці дискусій, есе, індивідуальних навчально-дослідницьких завдань для здобувачів вищої освіти, що вивчають цикл психолого-педагогічних дисциплін та предметні методики за спеціальністю. Актуальними для підготовки майбутніх є такі теми: «Як звернути увагу на конфіденційність і цифрову ДНК», «Як навчати покоління Z», «Як повернути довіру до школи», «Нова українська школа і опорна сільська школа. Як поєднати?», «Як вийти за межі звичайного уроку», «Як формувати лідерські якості», «Фінансова свобода і підприємництво в школі: міф чи реальність?».

Важливими для педагогічної рефлексії на заняттях з предметних методик є теми інших регіональних міні EdCamp, а саме: «Філософія освіти з урахуванням конфлікту», «Встигати за світом, або Lifelong Learning»,

«Школа і Громада – нові ролі і самосвідома освіта», «СЕЕН в дії – твоє емоційне переживання», «Баланс у житті педагога», «Професійна компетентність вчителя: можливості, прокачка, лайфхаки», «Національна ідентичність в НУШ: практичні кейси для освітнього процесу», «Стратегія гендерної рівності в освіті», «Освітній страйк. Виклики та точки зростання», «Освітній трекінг: підкорюємо вершини разом», «Освітні тренди в умовах війни», «Нетворкінг: територія корисних знайомств для успішного навчання заради Перемоги» та ін..

Здобувачі вищої освіти можуть безпосередньо або опосередковано взяти участь в різноманітних еkleктичних активностях EdCamp, теми яких охоплюють нагальні питання шкільної практики. Безпосередня участь у (не)конференціях EdCamp є формою контекстного навчання з можливим вибором регіону, рівня, тематичної спрямованості тощо. Ще однією формою проведення зустрічей у форматі EdCamp є онлайн-толоки, які можна

відвідувати всім бажаючим здобувачам вищої освіти один раз на місяць для розгляду нагальних питань освіти разом з педагогами, освітніми експертами, представниками органів влади. Поширеними формами EdCamp-подій є неформальні бесіди, демонстрації, лекції, тренінги, панельні дискусії, фасилітовані сесії та мозкові штурми, формат та результати яких можна імплементувати в академічне навчальне середовище.

Важливим ресурсом для контекстного навчання є обговорення виступів освітніх експертів, розміщених у регулярних випусках подкастів EdCamp Ukraine. Серед зарубіжних фахівців гостями національних (не)конференцій були: 2015 – Констанція Фортунато, засновниця і президентка Music Camp Internationa (США); 2016 – Оскар Бреніф'є – професор філософії, аналітик, промовець та письменник, директор Паризького інституту практичної філософії та експерт Юнеско, розробник сучасних навчальних програм для освітян; 2017 – Кен Робінсон – британський письменник, доктор філософії, фахівець в галузі освіти і творчості. У 2018–2020 рр. експертами були – лауреат Нобелівської премії миру, Його Святість Далай-лама; Ювал Ной Харарі – ізраїльський історик, доктор філософії, професор, визнаний фахівець в області військової історії; Андреас Шляйхер – німецький математик, статистик, дослідник у галузі освіти, розробник міжнародного тестування PISA. У 2021 р. – відомі педагоги Шалва Амонашвілі, Тед Дінтерсміт, Сюзан Енгель, Соня Любомирські, автор концепції емоційного інтелекту Деніел Гоулман (США); 2022–2023 рр.– Дафна Шарон-Максимов – ізраїльська психологиня; Джек Грейпс – американський письменник та багато інших. Важливим нововведенням EdCamp Ukraine стали цілоденні інтенсиви, які проводяться експертами після офіційного завершення (не)конференції для більш детального обговорення зацікавленої теми.

Висновки. Отже, системні освітні активності формату EdCamp Ukraine дозволяють сприймати здобуті когнітивні уміння в контексті майбутньої праці, формувати в майбутніх учителів комплексне бачення змісту, форм і умов професійної діяльності, включатися в демократичний простір професійного зростання, ставати агентами змін на рівні визначення змісту, планування, застосування програми навчального курсу. За визначенням Л. Кроуфорда здобувачі освіти проходять навчання засноване на «зв'язку, досвіді, застосуванні, співпраці і перенесенні»[13].

Зазначимо далі, що у використанні платформи EdCamp Ukraine мають бути зацікавлені всі суб'єкти освітнього процесу, в тому числі і викладачі, відтак, повинна бути вибудована «багаторівнева педагогічно організована система умов та можливостей, що забезпечують впровадження професійного контексту в систему підготовки майбутнього вчителя»[6, с.246]. За визначенням міжнародних дослідників проблеми результативність контекстуалізації навчання

забезпечується за таких умов: 1). створенням міждисциплінарної співпраці викладачів, обговорення та узгодження змісту навчальних програм, підходів до оцінювання тощо; 2) забезпечення постійного професійного розвитку досвіду контекстуалізації, ініціювання та її підтримка; 3) розроблення відповідних процедур оцінки результатів контекстуалізації, щоб виявити ступінь її ефективності [14, с. 31-32]:

Іншою умовою для результативності контекстного навчання засобами змісту EdCamp є активне залучення та представлення науково-педагогічних працівників у структурі руху. Як показує практика, EdCamp не проводяться на базі педагогічних університетів за окремими винятками, як-то магістральний mini-Edcamp «Об'єднані та непереможні», проведений у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Окремо згадаємо афілійований mini-Edcamp у Харкові, у тематичному полі якого була визначена співпраця ВНЗ із закладами освіти.

Сьогодні триває пошук формату співпраці, який має бути іншим для академічного педагогічного середовища. Команда EdCamp Ukraine пропонує реалізовувати ідеї руху в закладах вищої освіти в пошуково-проектному форматі хакатону, ідея якого засобами інтенсивної діяльності кросфункціональної команди (ментори зі сфер освіти, бізнесу, технологій, культури) вирішувати визначену проблему за короткий час з наступним представленням результату. На думку організатора першого всеукраїнського освітнього хакатону І. Браницької у такому форматі можна представляти різні проектні ідеї, до прикладу: «стратегію впровадження онлайн-курсів у навчання, бізнес-план роботизованої школи або навпаки «природнього» закладу, новітню методологію профорієнтації, корисний додаток, оригінальний курс з саморозвитку учнів, взагалі будь-яку ідею, яка несе освітню цінність» [2]

Проведений теоретичний аналіз дозволяє нам стверджувати, що Edcamp є інноваційною формою професійної підготовки та розвитку майбутніх вчителів на етапі навчання у закладах вищої освіти. Участь в усіх Edcamp посилює змістовно-процесуальний та мотиваційний компоненти моделі підготовки здобувачів освіти, дозволяє застосовувати різні стратегії навчання. Знайомство та участь в роботі спільноти EdCamp Ukraine дозволяє здобувачам вищої освіти мінімізувати дефіцит практики, скоротити час для предметної та соціальної адаптації молодого спеціаліста, навчає використовувати отримані знання як засіб нової діяльності, мотивує до нового пізнання, змінює ставлення, цінності.

Перспективи подальшого аналізу цієї проблеми полягають у представленні практичних результатів у використанні ресурсів ГО EdCamp Ukraine в професійній підготовці майбутніх вчителів.

Література:

1. Бакка Т. В. Підготовка студентів до викладання суспільствознавчих дисциплін у середніх загальноосвітніх навчальних закладах : дис..... канд. наук: 13.00.04/ Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2008. URL: <http://www.disslib.org/pidhotovka-studentiv-do-vykladannja-suspilstvoznavchych-dystsyplin-u-serednikh.html>.
2. Браницька І. Що таке хакатони та навіщо їх організують? *Освіта Нова* : веб сайт. URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/750-shcho-take-khakatony-i-navishcho-ikh-orhanizovuiut>.
3. Гузій Н. В. Технологія контекстного навчання в організації дидактичної підготовки студентів у вищій педагогічній школі. *Вища освіта України*. 2012. № 3, т. 1. С. 363–370. URL: <https://core.ac.uk/reader/32307140>.
4. Едкемподення. Звіт про діяльність EdCamp Ukraine за 2018-2020 роки / ПРООН «Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини в Україні», М-во закордонних справ Данії. URL: <https://www.edcamp.ua/wp-content/uploads/2021/11/Edkempodennia.pdf>.
5. Желанова В. В. Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія та технологія : монографія. Луганськ : Вид-во „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013.–505с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11526/1/V_Zhelanova_KNMVPKTIT_GI.pdf.
6. Желанова В. В. Теоретичні аспекти технології контекстного навчання майбутнього вчителя початкових класів. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2012. № 22(1). С. 239–249. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlur_2012_22\(1\)_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlur_2012_22(1)_33).
7. Мирончук Н. М. Контекстний підхід у підготовці студентів до професійної діяльності у зарубіжній педагогічній теорії. *Креативна педагогіка*. 2018. Вип. 13. С. 95–101.
8. Педагогічна Конституція Європи. *Світовид*: веб-сайт. URL: <https://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedagogichna-konstitutsiya-jevropi/>.
9. Про ГО «ЕдКемп Україна». *EdCamp Ukraine*: веб-сайт. URL: <https://www.edcamp.ua/pro-ho-edkemp-ukraina/>.
10. СЕЕН-путівник. Соціально-емоційне та етичне навчання: освітня програма для навчання серця й розуму / голов. ред. О. Елькін. Харків : Дім реклами, 2021. 144 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1VLCDwJVKimaOcyAHryP5NeYKitxKqqlG/view>.
11. Соціально-емоційне та етичне навчання в Україні. *EdCamp Ukraine*: веб- сайт. URL: <https://www.edcamp.ua/seelukraine/khochu-praktykuvaty-seen/>.
12. Ningsih R. Y., Ernawati E., Wiharja C. K. Analysis of Contextual Teaching and Learning (CTL) learning method in speaking skill of BIPA students. *Journal of Physics: Conference Series*. Vol. 1175: 1st International Conference on Advance and Scientific Innovation, Medan, Indonesia, 23–24 April 2018. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1175/1/012255/pdf>.
13. Crawford L. M. Teaching contextually: Research, rationale, and techniques for improving student motivation and achievement. Texas: CCI Publishing, 2001. URL: <http://eslmsd.pbworks.com/w/file/fetch/67547032/Teaching%20Contextually%20to%20motivate%20students.pdf>.
14. Perin D. Facilitating Student Learning Through Contextualization: CCRC Working Paper №29. New York, 2011. 62 p.

References:

1. Bakka, T. V. (2008). *Pidhotovka studentiv do vykladannia suspilstvoznavchych dystsyplin u serednikh zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh* [Preparing students for teaching social science disciplines in secondary general educational institutions]. *Candidate's thesis*. Institute of Pedagogy of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv. Retrieved from: <http://www.disslib.org/pidhotovka-studentiv-do-vykladannja-suspilstvoznavchych-dystsyplin-u-serednikh.html> [in Ukrainian].

2. Branytska, I. (2017). Shcho take khakatony ta navishcho yikh orhanizovuiut? [What are hackathons and why are they organized?]. *Veb sait Osvita Nova – Website Osvita Nova*. Retrieved from: <https://osvitanova.com.ua/posts/750-shcho-take-khakatoniy-i-navishcho-ikh-orhanizovuiut> [in Ukrainian].

3. Huzii, N. V. (2012). Tekhnolohiia kontekstnoho navchannia v orhanizatsii dydaskalohichnoi pidhotovky studentiv u vyshchii pedahohichnii shkoli [Contextual learning technology in the organization of didascological training of students in a higher pedagogical school]. *Vyshcha osvita Ukrainy – Higher education of Ukraine*, 3(1), 363–370. Retrieved from: <https://core.ac.uk/reader/32307140> [in Ukrainian].

4. PROON «Hromadianske suspilstvo zadlia rozvytku demokracji ta prav liudyny v Ukraini», & M-vo zakordonnykh sprav Danii. (2021). *Edkempodennia. Zvit pro diialnist EdCamp Ukraine za 2018-2020 roky [Education Report on the activities of EdCamp Ukraine for 2018-2020]*. Retrieved from: <https://www.edcamp.ua/wp-content/uploads/2021/11/Edkempodennia.pdf> [in Ukrainian].

5. Zhelanova, V. V. (2013). *Kontekstne navchannia maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv: teoriia ta tekhnolohiia [Contextual learning of the future primary school teacher: theory and technology]*. Luhansk: Vyd-vo „LNU imeni Tarasa Shevchenka” [in Ukrainian].

6. Zhelanova, V. V. (2012). Teoretychni aspekty tekhnolohii kontekstnoho navchannia maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv [Theoretical aspects of the contextual learning technology of the future primary school teacher]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka Pedahohichni nauky – Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences*, 22(1), 239–249. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_22\(1\)_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_22(1)_33) [in Ukrainian].

7. Myronchuk, N. M. (2018). Kontekstnyi pidkhid u pidhotovtsi studentiv do profesiinoi diialnosti u zarubizhnii pedahohichnii teorii [Contextual approach in preparing students for professional activity in foreign pedagogical theory]. *Kreatyvna pedahohika – Creative pedagogy*, 13, 95–101 [in Ukrainian].

8. Pedahohichna Konstytutsiia Yevropy [Pedagogical Constitution of Europe]. (2015). *Veb-sait Svitovydyd – Website Svitovydyd*. Retrieved from: <https://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedahogichna-konstitutsiya-jevropi/> [in Ukrainian].

9. About EdCamp Ukraine. (n.d.). *Website EdCamp Ukraine*. Retrieved from: <https://www.edcamp.ua/en/about-edcamp-ukraine/>.

10. Elkin, O. (Ed.). (2021). *SEEN-putivnyk. Sotsialno-emotsiine ta etychne navchannia: osvitalia prohrama dlia navchannia sertsia y rozumu [SEEL guide. Social- Emotional and Ethical Learning: An Educational Program for Learning the Heart and the Mind]*. Kharkiv: Dim reklamy. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1VLCDwJVKimaOcyAHryP5NeYKitxKqq1G/view> [in Ukrainian].

11. Social, Emotional and Ethical Learning in Ukraine Practice SEE Learning. (n.d.). *Website EdCamp Ukraine*. Retrieved from: <https://www.edcamp.ua/en/seelukraine-en/practice-see-learning/>.

12. Ningsih, R. Y., Ernawati, E., & Wiharja, C. K. (2018). Analysis of Contextual Teaching and Learning (CTL) learning method in speaking skill of BIPA students. *Journal of Physics: Conference Series (Vol. 1175: 1st International Conference on Advance and Scientific Innovation)*. Retrieved from: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1175/1/012255/pdf>.

13. Crawford, L. M. (2001). *Teaching contextually: Research, rationale, and techniques for improving student motivation and achievement*. Texas: CCI Publishing. Retrieved from: URL: <http://eslmsd.pbworks.com/w/file/attach/67547032/Teaching%20Contextually%20to%20motivate%20students.pdf>.

14. Perin, D. (2011). *Facilitating Student Learning Through Contextualization*. NY.